

vonnis

RECHTBANK TE ALKMAAR

Sector civiel recht
PS/JB

zaaknummer / rolnummer: 114758 / HA ZA 09-985

Vonnis van 20 april 2011

in de zaak van

[REDACTED],
wonende te [REDACTED],
eiseres,
advocaat mr. M.R. Bruins te Alkmaar,

tegen

[REDACTED],
wonende te [REDACTED],
gedaagde,
advocaat mr. A.R. van Dolder te Heerhugowaard.

Partijen zullen hierna [REDACTED] en [REDACTED] genoemd worden.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaarding met producties 1 tot en met 11,
 - de conclusie van antwoord met producties 1 en 2,
 - het tussenvonnissen van 30 december 2009,
 - de conclusie van repliek, houdende vermindering van eis, met producties 12 t/m 26,
 - de conclusie van dupliek.

- 1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

- 2.1. In juli 2004 heeft [REDACTED] aangifte gedaan tegen [REDACTED] wegens stalking, bedreiging en seksueel misbruik.

- 2.2. Bij vonnis van 26 april 2006 van deze rechtbank is [REDACTED] veroordeeld wegens het, in de periode van 1 mei 2002 tot 1 april 2005, verkrachten, stalken, meerdere malen bedreigen van [REDACTED] het meerdere malen plegen van ontucht met haar en het plaatsen van seksueel getinte foto's op internet waarop zij stond afgebeeld.

2.3. Het gerechtshof te Amsterdam heeft de bewezen verklaarde feiten bij arrest van 23 februari 2007 bekrachtigd. Daarbij heeft het hof in het bijzonder het volgende in beschouwing genomen:

Verdachte heeft ruim anderhalf jaar een relatie gehad met de veel jongere, aanvankelijk veertienjarige [REDACTED]. Gedurende die periode heeft verdachte zich, terwijl hij de druk die hij op zijn slachtoffer uitoefende, verhoogde en haar voorts bedreigde, schuldig gemaakt aan het plegen van ontucht met haar, geheel voorbijgaand aan de kwetsbaarheid van zijn veel jongere vriendin en misbruik makend van het overwicht dat hij – onder meer – vanwege zijn leeftijd op haar had. Nadat zij de relatie uiteindelijk had durven te beëindigen, heeft verdachte haar verkracht. Vervolgens heeft hij haar maandenlang stelselmatig geheld, gemaïld, via MSN opgezocht, zich voor haar woning en school opgehouden en achtervolgd. Met regelmaat heeft hij haar daarbij bedreigd met de dood. Tenslotte heeft verdachte seksueel geladen foto's van zijn slachtoffer, die zij onder druk van hem met een webcam had moeten maken en waarbij hij haar tot seksuele handelingen dwong, op het internet vrijgegeven. (...) De foto's (...) heeft verdachte voorts middels internet verspreid doordat deze in zogenaamde "shared folders" toegankelijk waren voor andere gebruikers. Verdachte heeft met zijn handelen de lichamelijke en geestelijke integriteit van zijn slachtoffer op grove wijze geschonden en heeft slechts gehandeld uit bevreemding van zijn eigen lust- en machtsgevoelens. Zoals is gebleken ter terechtzitting in hoger beroep is [REDACTED] tengevolge van het bovenstaande onder behandeling, leeft zij in voortdurende angst en zijn de nadelige psychische gevolgen voor haar verstrekkend en van lange duur.

Vervolgens heeft de Hoge Raad bij arrest van 21 april 2009 de bewezen verklaarde feiten eveneens in stand gelaten en is de veroordeling onherroepelijk geworden.

2.4. [REDACTED] is in de vijfde klas van het vwo blijven zitten. Na het behalen van haar vwo-diploma is zij in augustus/september 2007 begonnen met haar studie geneeskunde. Het eerste jaar van haar studie heeft zij gedoubleerd.

2.5. Vanaf oktober 2003 heeft [REDACTED] op haar middelbare school begeleiding gehad van G. Schmidt, counsellor bij de [REDACTED] school. Schmidt schrijft in haar verslag van medio 2006 daarover onder meer het volgende:

Periode begeleiding: 20-10-2003 mijn eerste contact met [REDACTED] dit betrof een intakegesprek voor een training sociale vaardigheden. [REDACTED] wilde graag leren voor zichzelf op te komen, grenzen te stellen en expressie te geven aan wat haar innerlijk beweegt. (...) In februari 2004 hoorde ik voor het eerst van de bedreigingen van haar ex-vriend. [REDACTED] heeft zich tot de professionele psychologische hulp buiten de school gewend. Mede op verzoek van de behandelend psycholoog heb ik gedurende het schooljaar 2004-2005 veelvuldig contact gehad, bijna wekelijks, met [REDACTED].

In het schooljaar 2004-2005 kwam [REDACTED] bij een schoolcounsellor, omdat ze veel last had van concentratieproblemen, gebrek aan zelfvertrouwen, suïcidale gedachten. Ze kon zich niet op haar schoolwerk concentreren, het lukte haar niet om mentaal aanwezig te zijn bij de lessen, snel afgeleid door gepieker, malende gedachten over wat er allemaal met haar gebeurd was. Ze had een "vol" hoofd en haar schoolprestaties gingen achteruit. Radeloosheid, wanhoop soms over hoe ze het nu voor elkaar moest krijgen om haar school af te ronden met een diploma. Vragen over de zin van het leven, dat het voor haar toch

allemaal geen zin had, het leven niet leuk en dat ze zich zo ellendig voelde en soms onbegrepen en eenzaam, veel schaamte over wat haar overkomen was, (soms) moeite om andere leerlingen onder ogen te komen.
(...)

Ze werd zo in beslag genomen door deze psychische belasting dat het haar veel moeite kostte om te plannen voor toetsen of om haar planning uit te voeren terwijl ze daar voorheen geen enkele moeite mee had. Ook kostte het haar zeer veel tijd om toetsen/leerwerk te leren omdat ze steeds afdwaalde met haar gedachten.
(...)

Naar mijn idee heeft haar angst voor haar ex-vriendje door zijn gedrag, zoals chantage, met de dood dreigen en stalking, haar gevoel van veiligheid en integriteit aangetast. Altijd maar alert zijn en terugkerende beelden over nare situaties maakten haar zeer gespannen.
(...)

Op school merken we dat [REDACTED] periodes heeft waarin ze het moeilijk heeft en dit al gedurende een aantal jaar. Ook nu heeft ze het moeilijk vanwege de op hande zijnde rechtzaak.

2.6. Van 29 maart 2004 tot 23 maart 2006 is [REDACTED] onder behandeling geweest bij drs. A. W. Buerman, psychologe en psychotherapeute. In haar brief van 1 april 2006 schrijft Buerman daarover onder meer het volgende:

De klachten in maart 2004 waren ernstige depressieve gevoelens, lusteloosheid, slaapproblemen en angst. [REDACTED] uitte regelmatig de wens een einde aan haar leven te willen maken. [REDACTED] had regelmatig last van nachtmerries.
Op dit moment is er sprake van een chronische Post Traumatische Stressstoornis.
(...)

[REDACTED] (de rechtbank begrijpt dat hier bedoeld wordt: [REDACTED] heeft moeite met concentreren en geheugenproblemen waar met name haar schoolwerk onder te lijden heeft. De stoornis veroorzaakt voor [REDACTED] in significante mate lijden in haar sociale, emotionele en intellectuele functioneren.

De behandeling bestaat uit wekelijkse/tweewekelijkse sessies psychotherapie.

2.7. Sinds 2007 is [REDACTED] onder behandeling bij M. Cloo, kinder- en jeugdpsycholoog NIP. In haar brief van 26 februari 2009 schrijft Cloo hierover onder meer het volgende:

Mevrouw [REDACTED] heeft zich in november 2007 tot onze afdeling jeugdpsychiatrie gewend en 17 november 2007 bij ondergetekende het eerste gesprek gehad.

De klachten bestonden uit depressieve symptomen, stemmingswisselingen, snel en veel huilen, snel overspoeld raken door emoties, herbelevingen van traumatische ervaringen met de dader, nachtmerries, concentratieproblemen en een negatief zelfbeeld. Wij konden de klachten herleiden tot de volgende diagnoses (DSM IV):

Een post traumatische stressstoornis (309.81)
Een aanpassingsstoornis met angst en depressieve stemming (309.28)
Seksueel misbruik van een kind (995.53)

Mevrouw [REDACTED] ervoer een dermate grote draaglast en lijdensdruk dat zij vaak doodsgedachten had. Tevens interfereerden de klachten met het studeren.

De klachten hangen samen met meervoudige traumata gedurende het misbruik door de dader. De klachten persisteren omdat de dader nog vrij rondloopt.
(...)

De klachten interfereren met alle belangrijke levensgebieden: studie, gezin, vriendschapsrelaties en intieme relaties.
(...)

Mijn inschatting is dat mevrouw [REDACTED] nog minsten een jaar behandeling nodig heeft, waarbij deze wel in frequentie kan toenemen.

In haar brief van 15 april 2010 schrijft Cloo voorts onder meer het volgende:

Klachten zijn emotionele labiliteit en symptomen van een posttraumatische stressstoornis t.g.v. traumatische ervaringen met haar ex vriend ([REDACTED]).

Er is sprake van een opgaande lijn in de behandeling. Echter sinds dhr. [REDACTED] een gratieverzoek heeft ingediend heeft [REDACTED] een terugval, gepaard gaande met angst en depressieve klachten. Hiervoor gebruikt ze sinds 3 maanden medicatie (seroxat) om de behandeling te ondersteunen.

3. De vordering en het verweer

3.1. [REDACTED] vordert na wijziging van eis - samengevat - veroordeling van [REDACTED] tot betaling van EUR 95.044,-, vermeerderd met rente en kosten. Dit bedrag bestaat uit een vergoeding van immateriële schade van EUR 40.000,- en vergoeding van materiële schade van EUR 55.044,- welke schade [REDACTED] stelt te hebben geleden als gevolg van het jegens haar onrechtmatig handelen - samengevat bestaande uit het, in de periode van 1 mei 2002 tot 1 april 2005, verkrachten, stalken, meerdere malen bedreigen van [REDACTED], het plegen van ontucht met haar en het plaatsen van seksueel getinte foto's op internet waarop zij stond afgebeeld - door [REDACTED].
Verder vordert zij een verklaring voor recht inhoudende dat, ingeval de Belastingdienst zich op het standpunt zou stellen dat over de vergoeding inkomstenbelasting betaald zou moeten worden, de eventueel verschuldigde inkomstenbelasting en kosten van rechtsbijstand van het mogelijk te voeren fiscale verweer door gedaagde gedragen zullen worden.

3.2. [REDACTED] voert verweer.
Hij erkent dat hij een onrechtmatige daad heeft gepleegd tegenover [REDACTED]. Hij erkent ook dat hij aansprakelijk is voor de schade die zij daardoor lijdt. Hij betwist echter dat er een causaal verband is tussen zijn onrechtmatig handelen en de door [REDACTED] gestelde materiële schade wegens studievertraging, althans hij stelt zich op het standpunt dat die schade gematigd dient te worden.
Verder erkent hij dat [REDACTED] als gevolg van zijn onrechtmatig handelen immateriële schade heeft geleden, maar betwist hij de hoogte van de door [REDACTED] gestelde immateriële schade.

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

De vordering tot vergoeding van immateriële schade

4.1. Over de immateriële schade wordt het volgende overwogen. Bij de begroting van de naar billijkheid vast te stellen vergoeding van immateriële schade is de rechter niet gebonden aan de gewone regels van stelplicht en bewijslast en moet rekening worden gehouden met alle omstandigheden van het geval, met name de aard van de aansprakelijkheid en de aard, de duur en de intensiteit van de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde die voor [REDACTED] het gevolg zijn van het onrechtmatig handelen door [REDACTED].

4.2. Dat [REDACTED] immateriële schade heeft geleden als gevolg van zijn onrechtmatig handelen wordt door [REDACTED] erkend. Hij heeft de gestelde hoogte van die schade echter betwist en aangevoerd dat voor de begroting van de immateriële schade aansluiting moet worden gezocht bij wat de rechter in vergelijkbare gevallen heeft bepaald. Hij heeft daarbij verwezen naar diverse uitspraken die zijn opgenomen in de Smartengeldgids. De rechtbank is het met [REDACTED] eens dat in beginsel moet worden gekeken naar vergelijkbare gevallen. Waar hij echter aan voorbij gaat is dat het in de door hem aangehaalde gevallen ging over eenmalige schadeveroorzakende handelingen (bijvoorbeeld verkrachting) dan wel eenzelfde, zich gedurende een bepaalde periode herhaalde malen voordoende, handeling (bijvoorbeeld incest, of ontucht). In het onderhavige geval gaat het om een opeenstapeling aan onrechtmatige gedragingen (verkrachting, ontucht, bedreiging, stalking en het plaatsen van een seksueel getinte foto op internet) gedurende een langere periode. Daarbij komt dat enkele van die handelingen (bedreiging, stalking, ontucht) ook nog eens herhaalde malen in die periode hebben plaatsgevonden. Gelet op het voorgaande en mede in aanmerking genomen het feit dat het hier gaat om handelingen van zeer bedreigende, seksueel-agressieve en vernederende aard, begaan tegen een meisje in de puberteit en (aanvankelijk) binnen een relatie waarin zij zich juist veilig en geborgen had moeten voelen, evenals de omstandigheid dat zij langdurige behandeling heeft moeten ondergaan en nog ondergaat wegens een posttraumatische stresstoornis, is het door [REDACTED] gevorderde bedrag van EUR 35.000,- naar het oordeel van de rechtbank billijk. Voor de door [REDACTED] gevorderde opslag van EUR 5.000,- wegens de weigering door [REDACTED] van het voldoen van het schadebedrag dat haar reeds door de strafrechter is toegekend, ziet de rechtbank geen grond. Deze vordering zal daarom worden toegewezen tot het bedrag van EUR 35.000,-.

De vordering tot vergoeding van materiële schade

4.3. Als materiële schade stelt [REDACTED] een bedrag van EUR 51.068,12 aan gederfde arbeidsinkomsten omdat zij in verband met de opgelopen studievertraging twee jaar later tot de arbeidsmarkt toetreedt, vermeerderd met EUR 3.936,- aan extra school- en studiekosten.

4.4. De rechtbank stelt voorop dat aan de benadeelde geen strenge eisen mogen worden gesteld met betrekking tot het te leveren bewijs van schade wegens gederfde arbeidsinkomsten die de benadeelde in de toekomst zou hebben genoten in de hypothetische situatie dat het onrechtmatig handelen jegens de benadeelde niet zou hebben plaatsgehad:

het is immers de pleger van de onrechtmatige daad die aan de benadeelde de mogelijkheid heeft ontnomen om zekerheid te verschaffen omtrent hetgeen in die hypothetische situatie zou zijn geschied.

Dat sprake is van een studievertraging van twee jaar staat tussen partijen niet ter discussie. In tegenstelling tot wat [REDACTED] stelt, is de rechtbank van oordeel dat uit de overgelegde schoolrapporten van [REDACTED] wel degelijk een teruggang in de cijfers te zien is vanaf juni 2002, dus niet lang nadat het onrechtmatige handelen een aanvang nam.

De rechtbank is verder van oordeel dat uit de hiervoor onder 2.5. tot en met 2.7. aangehaalde verslagen van schoolcounsellor Schmidt, psychologe en psychotherapeute Buerman en kinder- en jeugdpsycholoog Cloo blijkt dat de posttraumatische stressklachten waarmee [REDACTED] zich tot deze behandelaars heeft gewend het gevolg zijn van [REDACTED] onrechtmatig handelen jegens haar. Ook blijkt uit die verslagen dat die klachten een negatieve invloed hebben gehad op (onder andere) de wijze waarop zij op school en in haar studie heeft kunnen functioneren. Daarmee heeft [REDACTED] voldoende aannemelijk gemaakt dat de door haar opgelopen studievertraging het gevolg is van het onrechtmatig handelen van [REDACTED]. [REDACTED] is daarom aansprakelijk voor de daardoor door [REDACTED] geleden schade.

4.5. Bij het begroten van een schade als deze moet rekening worden gehouden met een redelijke verwachting over toekomstige ontwikkelingen. Bij die schadebegroting moeten de goede en kwade kansen met betrekking tot de loopbaan van de benadeelde worden ingeschat.

[REDACTED] heeft het bedrag aan gederfde arbeidsinkomsten begroot aan de hand van de Ziekenhuis CAO 2009-2010, waarin de normen voor het salaris van een basisarts/specialist in opleiding zijn opgenomen. [REDACTED] heeft als verweer aangevoerd dat [REDACTED] daarbij geen rekening heeft gehouden met de kwade kansen. Hij heeft echter nagelaten voldoende te onderbouwen waar die kwade kansen in het onderhavige geval uit zouden moeten bestaan. Daarom kan, bij gebreke aan een deugdelijke betwisting door [REDACTED], aangenomen worden dat [REDACTED] als het onrechtmatig handelen van [REDACTED] niet zou hebben plaatsgevonden en goede en kwade kansen in aanmerking genomen, haar school en studie ononderbroken zou hebben voltooid en zij aansluitend in dienst zou zijn gegaan als basisarts/specialist in opleiding.

Hoewel aan [REDACTED] toegegeven kan worden dat het in het algemeen niet vanzelfsprekend is dat een studie geneeskunde leidt tot een hoger salaris dan bijvoorbeeld een studie rechtsgeleerdheid of economie, volgt uit het voorgaande dat in het onderhavige geval eveneens aannemelijk is dat [REDACTED] een salaris in de orde van grootte zoals vastgelegd in de Ziekenhuis CAO 2009-2010 zou hebben verdiend. [REDACTED] stelling, inhoudende dat voor berekening van de schade wegens studievertraging aansluiting moet worden gezocht bij de Letselschade Richtlijn Studievertraging – oftewel de NNP-Aanbeveling – wordt dan ook gepasseerd.

[REDACTED] heeft verder aangevoerd dat op het bedrag aan gederfde arbeidsinkomsten de door [REDACTED] tijdens de twee jaar studievertraging verdiende inkomsten in mindering moeten worden gebracht. Hij heeft dat verweer echter niet nader onderbouwd. Dat die inkomsten daarbij zeer gering waren omdat [REDACTED] op dat moment nog scholier of student was is door [REDACTED] ook niet, althans onvoldoende weersproken. Dit verweer wordt daarom gepasseerd.

Hieruit volgt dat de vordering tot vergoeding van EUR 51.068,12 wegens gederfde arbeidsinkomsten toewijsbaar is.

4.6. Met betrekking tot de vordering tot vergoeding van EUR 3.936,- wegens school- en studiekosten overweegt de rechtbank als volgt.
Terecht heeft [REDACTED] aangevoerd dat de in dat bedrag begrepen vordering tot vergoeding van schoolkosten ad EUR 840,- wegens de doublure in de vijfde klas van het vwo niet voor vergoeding in aanmerking komt. Deze kosten worden immers doorgaans door de ouders van schoolgaande, minderjarige kinderen gemaakt. Dat [REDACTED] als minderjarige haar eigen schoolkosten heeft gedragen is door haar niet gesteld en ook niet op een andere manier gebleken. Dit deel van de vordering zal daarom worden afgewezen.
De door [REDACTED] gevorderde kosten van EUR 3.096,- wegens gemaakte studiekosten acht de rechtbank evenmin toewijsbaar. Aangenomen mag immers worden dat dergelijke kosten in beginsel worden gedekt door studiefinanciering en gesteld noch gebleken is dat het in het geval van [REDACTED] anders zou zijn.

4.7. De rechtbank ziet geen aanleiding [REDACTED] beroep op matiging van de schadevergoeding te honoreren. Daartoe heeft hij onvoldoende gesteld en ook overigens is niet gebleken dat toekenning van de schadevergoeding zoals vastgesteld zou leiden tot kennelijk onaanvaardbare gevolgen.

4.8. De gevorderde wettelijke rente zal als onweersproken worden toegewezen.

4.9. Tegen de gevorderde verklaring voor recht heeft [REDACTED] geen verweer gevoerd. Nu niet is gebleken van omstandigheden die aan toewijzing van die vordering in de weg zouden staan, zal deze vordering op na te melden wijze worden toegewezen.

4.10. [REDACTED] zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Die kosten aan de zijde van [REDACTED] begroot de rechtbank op:

- dagvaarding	EUR	85,98
- betaald vast recht		119,00
- in debet gesteld vast recht		2.081,00
- salaris advocaat		1.788,00 (2,0 punt x tarief EUR 894,00)
Totaal	EUR	4.073,98

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. veroordeelt [REDACTED] tot om aan [REDACTED] te betalen een bedrag van EUR 86.068,12 (zesentachtigduizend achtenzestig euro en twaalf eurocent), vermeerderd met de wettelijke rente over het toegewezen bedrag vanaf 2 oktober 2009 tot de dag van volledige betaling.

5.2. verklaart voor recht dat, in het geval de Belastingdienst zich op het standpunt zal stellen dat over (een deel van) het in 4.5. van dit vonnis genoemde bedrag inkomstenbelasting betaald moet worden, de eventueel verschuldigde inkomstenbelasting en de kosten van rechtsbijstand met betrekking tot een in dat verband te voeren fiscaal verweer voor rekening zijn van [REDACTED].

5.3. veroordeelt [REDACTED] in de proceskosten, aan de zijde van [REDACTED] tot op heden begroot op EUR 4.073,98, te voldoen aan de griffier door overmaking op rekeningnummer [REDACTED]

56.99.90.513 ten name van MvJ Arrondissement Alkmaar onder vermelding van
"proceskostenveroordeling" en het zaak- en rolnummer,

5.4. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

5.5. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. P. van Steijnen en in het openbaar uitgesproken op
20 april 2011.

